

Tallinna POLÜTEHNIK

Tallinna Polütehnilise Instituudi parteikomitee, rektoraadi,
ELKNO komitee ja ametiühingukomitee häälekandja

Nr. 4

Reedel, 28. veebruaril 1964 XVI aastakäik

Mälestus nendest ei kustu

Üle 200 TPI õppejõu ja üliõpilase võttis osa Suurest Isamaasõjast. Paljud neist, kes võtsid juba sõja esimestel päevadel kätte relva, et kaitsta meie heiget elu, kaitsta rahu, langesid võitlusväljal. Oma elu andsid kodumaa vabaduse eest ehitus-mehaanikateaduskonna ehitusosakonna V kursuse üliõpilane, instituudi kommunistlike noorte algorganisatsiooni esimene sekretär Igor Volmer, kes langes hävituspataljoni ridades; keemia-mäeteaduskonna V kursuse üliõpilane, määratsetud kateedri abijõud assistendi ülesannetega Vsevolod Reinwaldt, kes alates sõja algusest võitles hävituspataljoni ridades kuulipildurina. 1941. a. juulis langes ta Udvere-Pärnu-Jaagu piirajoonis haavatuna fašistide kätte vangi. Pärast ebaõnnestunud katset põgeneda Pärnu linna vangilaagrist, ta mõrvati.

Velikije Luki all langesid keemia-mäeteaduskonna keemia-osakonna IV kursuse üliõpilane Nils Mäesakonna IV kursuse üliõpilane Leenart Hainlo ja paljud teised.

Paljud üliõpilased tegutsesid fašistide tagalas. Nende hulgas oli majandusteaduskonna üliõpilane Lev Zernossekov, kes teenis 7. laskurdiviisis luurajana ja hiljem tegutses partisanina okupeeritud ENSV territooriumil. Ta tabati ja mõrvati sakslaste poolt Narvas.

Tallinnas võtsid pörandalusest võitlusest anastajate vastu osa I. Dobrohotov (ehitus-mehaanikateaduskonna mehaanikaosakonna V kursuse üliõpilane, esimene kommunistlik noor TPI-s), N. Davõdovski ja mitmed teised. Reameeste ja komandöridena võitlesid kuulsusrikka Nõukogude armee ridades ka paljud meie instituudi õppejõud, nagu m. a. Lepikson, Otsman, Allik, Roots, Ott, Paul jt.

Võidupühal, 9. mail 1962. a. avati instituudis Suures Isamaasõjas langenud TPI üliõpilaste mälestustahvel, kuhu on kuldsete tähtedega kantud 17 üliõpilase nimed.

Kuid paljude TPI üliõpilaste ja õppejõudude nimed ning kangelasteod, kes võtsid osa Suurest Isamaasõjast ja langesid, kaitstes relvaga käes meie kodumaad, pole veel teada.

Seepärast pöördubki TPI Komsomolikomitee üliõpilaste poole üleskutsega hakata uurima neid küsimusi, mis on seotud instituudi üliõpilaste ja õppejõudude osavõetuga Suurest Isamaasõjast, sest see on meie kommunistlike noorte aukohus.

M. TINT

Professor Heino Lepikson 50-aastane

26. veebruaril tähistas Tallinna Polütehniline Instituut prof. Heino Lepiksoni 50. sünnipäeva.

Kui küsida, kelleks me prof. H. Lepiksoni kõige enam tunneme, siis vastust anda on väga raske. Hindame teda teadlasena, pedagoogina, administraatorina, kolleegina, seltsimehena, range ja tasakaaluka, täpse ja huumoririkka inimesena. Seejuures on tema rangus ja täpsus kaugel pedantsusest, tasakaalukus aga kaugel rahulolust ja passiivsusest.

Professor H. Lepikson juhib teadusala prorektorina kaheksandat aastat meie instituudi teaduslikku tööd. TPI on nende aastate vältel kujunenud väljapaistvaks uurimissentriks meie vabariigis. Rohkemgi, meie instituut on mitmel alal kujunenud tunnustatud uurimisasutuseks ka üleilmaulises ulatuses. TPI osatähtsus rahvamajanduse abistamisel, kui aluseks võtta kas või ainult instituudi poolt tehtavate lepinguliste uurimistööde maht, on kasvanud viimaste aastate jooksul mitmekordseks.

Paljud mehaanikateaduskonna nooremad õppejõud ja aspirandid tunnevad prof. H. Lepiksoni kui head juhendajat. Tema poolt juhendatud tööd — peamiselt abisüvikulumise alal — paistavad silma teema sügava läbitöötamise ning üldistatuse poolest. Joaskulumise alal meie instituudis tehtud uurimistööd on äratanud laialdast huvi ka väljaspool meie vabariiki.

Üliõpilased ja kaastöötajad hindavad kõrgelt prof. H. Lepiksoni loenguid mehhanismide ja masinate teoorias. Hea pedagoogina on prof. H. Lepikson pööranud tähelepanu metoodikaküsi-

mustele. Masinaelementide kateedri juhatajana on juubilar kateedri viinud metoodilise töö osas instituudi ulatuses esiritta.

Meie instituuti tuli prof. H. Lepikson tööle 1945. aastal. Väitekirja tehnikakandidaadi teadusliku astme saamiseks balanseerimisalal alal kaitseks H. Lepikson Leningradis 1949. aastal, olles muuseas esimeseks teadusliku astmega mehaanikainseneriks meie vabariigis. Nimetatud töö eest määrati prof. H. Lepiksonile Nõukogude Eesti I preemia 1950. aastal omistati talle dotsendi kutse. 1949. aastal määratakse H. Lepikson instituudi Teadusliku Uurimise Sektori juhatajaks. 1956. aastal valitakse juubilar masinaelementide kateedri juhatajaks. 1957. aasta jaanuaris määratakse aga instituudi teadusala prorektoriks ametikohale. 1962. a. aprillis omistab Kõrgem Atestatsioonikomisjon H. Lepiksonile professori kutse.

Aktiivselt võtab prof. H. Lepikson osa ühiskondlikust tööst, kuuludes mitmete vabariikliku tähtsusega organite koosseisu. Käesoleval ajal juhib prof. H. Lepikson «Eesti NSV Entsüklopeedia» tehnika osa koostamist.

Prof. H. Lepiksoni on mitmel korral autastatud meie riigi kõrgete autasudega. 1945. aastal Punase Tähe ordeniga ja medaliga «Võidu eest Saksa- ja Suures Isamaasõjas 1941—1945» ning 1961. aastal ordeniga «Austuse märk».

Õnnitledes juubilari, meie instituudi lugupeetud professorit, soovime talle veel palju kordamäelusi edaspidises teaduslikus, pedagoogilises ja ühiskondlikus töös.

ESIMESED LOENGUD MUSTAMÄEL

19. veebruari hommikul alustati esimest korda loenguid mehaanikateaduskonna uues hoones Mustamäel.

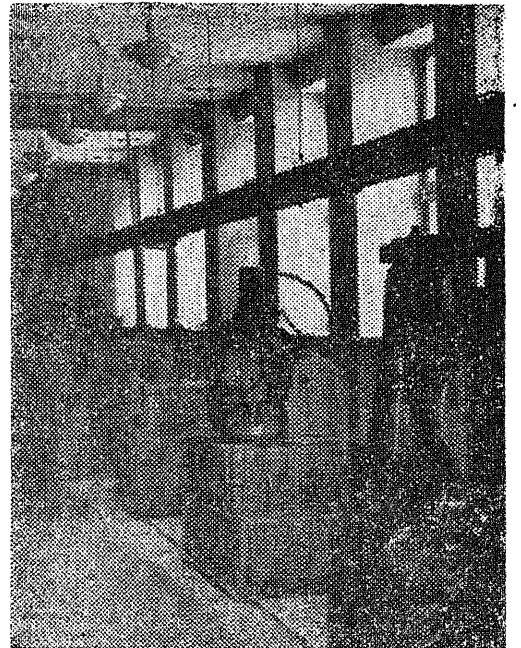
Ühiselamus elavatel üliõpilastel ei olnud sel hommikul enam vaja oodata bussi, et siis suure trüümisega sinna peale saada ja õige ajaks loengutele jõuda. Nüüd jooksid paljud lihtsalt kuueväl mõnisa meetrit ja oldigi kohal. Pakasest sel hommikul ei hoolinud keegi.

Üliõpilasi võtsid vastu heledad, päevavalguslampide poolt valgustatud auditooriumid. Kõik tundus esimesel silmapilgul meeldivana. Eriti tõrkesid silma uued, valge plastmassiga kaetud laudad. Täheks aga loot, et need laudad

jääksid niisugusteks, nagu nad praegu on, ka edaspidi. Pole kuigi mõnus istuda laua taga, mis on kõiki võimalikke ja võimatuid asju täis kritseldatud.

Ja peagi valitseb uues majas vaikus. Loengud on alanud. Kuid täpselt see siiski nii ei ole. Koridorides kohtab veel töölisi, kes puhastavad põrandaid ja annavad viimast lihvi seintele. Auditooriumides on lõpetamisel laudade kohalemonteerimine. Veel mõned päevad ja ka sisemised viimistlustööd on lõpetatud.

Laboratooriumides ja töökodades käib samuti kiire töö. Seatakse üles tööpinke ja katseseadmeid. Mõned neist on täiesti uued.

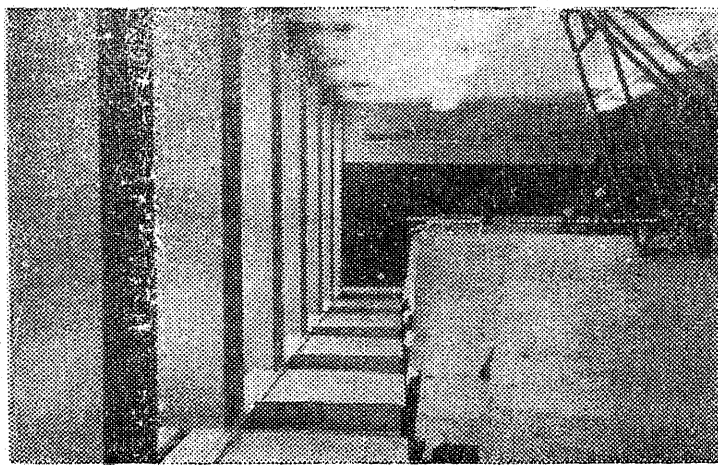


Sel esimesel päeval märkad muidugi ainult seda, mis on ilus ja meeldiv. Nii mõnigi puudus jääb lihtsalt tähelepanemata. Kuid seekord polegi kavas hakata puudustest rääkima. Vist keegi ei vaidle vastu, et uues hoones on palju mugavam loenguid kuulata kui vanas!

J. EILSEN

Ülal: Lõikepinkide laboratoorium.

Vasakul: Masinaelementide kateedri joonestussaal.



10 küsimust üliõpilastele

Meie instituudi üliõpilastele vaba aja veetmiseks loodud võimaluste, ning selles osas veel esinevate puuduste analüüsimise eesmärgil otsustas «Tallinna Polütehniku» toimetus läbi viia ringküsitluse ning pöörduda üliõpilaste poole avalikuks arutamiseks järgmiste küsimustega —

1. Kas tunnete vabal ajal igavust? Kui jah, siis mis on selle põhjuseks?
2. Mida tavaliselt teete ja kuhu lähete, kui tahate puhata? Kui sageli käite kinos, teatris, kontsertidel, puhkeõhtutel?
3. Kas teie teaduskonna ja rühma komsomoli- ning ametiühingorganisatsioon on hoolitsenud üliõpilaste vaba aja sisustamise eest? Kuidas hindate toimunud rühma- ja teaduskonna õhtuid? Millised need peaksid Teie arvates olema?
4. Millise hinnangu annate üleinstituudilistele puhkeõhtutele? Teie ettepanekud puhkeõhtute sisukamaks muutmiseks?
5. Kas TPI a/i klubi juures loodud võimalused isetegevuse harastamiseks rahuldavad Teid? Kas peate vajalikuks mingite uute isetegevusringide loomist?
6. Kas TPI Spordiklubi on Teie arvates loonud vajalikud tingimused kehakultuuriga tegelemiseks neile üliõpilastele, kes ei ole sportlased? Millised on ettepanekud kehakultuurilikumise hoogustamiseks meie instituudis?
7. Kuidas jääte rahule puhkeaja veetmise võimalustega oma ühiselamus?
8. Mida arvate meie lehe veergudel üleskerkinud kohvikuprobleemist?
9. Milliseid traditsioone meil instituudis tuleks luua? Kas peate vajalikuks üliõpilasmütsi statuudi kehtestamist?
10. Millised ettepanekud Teil veel on üliõpilaste vaba aja sisukamaks muutmiseks?

Vastused palume lasta «Tallinna Polütehniku» kirjakasti peahoone fuajees; Kohtu tänavale õppehoone valveruumis või Mustamäe õppehoone fuajees hiljemalt 10. märtsiks k. a. Soovitatav on vastuse juurde märkida ka vastaja nimi ja õpperühm, ühiselamus elavatel üliõpilastel ka elukoht.

Ringküsitluse tulemustest teeme kokkuvõtte k. a. märtsikuus meie ajalehes ilmuval erileheküljel: «Kuidas tudeng veedab oma vaba aega?».

TEADMISEKS

TPI kino-foto kabinet teatab, et väljakuulutatud fotokonkursile tööde esitamise tähtaega on pikendatud kuni 1. aprillini 1964. a.

Tuleme lugejaille meelde, et «Tallinna Polütehniku» toimetus kuulutas välja ajakirjandusliku kaastöö võistluse.

Võistlusele võib esitada olukirjeldusi, reportaaže, fõljetone, vesteid, humoreske, epigramme, luuletusi ja karikatuure. Parimate tööde autoreid premeeritakse.

Täpsemat võistlustingimuste kohta leiate 7-nda veebruari «Polütehnikust».

Eesti NSV Ülemnõukogu

Presiidiumi

SEADLUS

sm. H. Lepiksoni autastamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Kauaaegse viljaka teadusliku ja pedagoogilise tegevuse eest ning seoses viiekümneenda sünnipäevaga autastada Tallinna Polütehnilise Instituudi prorektorit professor Heino Hansu p. Lepiksoni Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees
A. MÜURISEPP

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär
B. TOLBAST

Tallinn, 25. veebruaril 1964

Majandusteaduste sektsioonis esitatakse 31 ettekannet

Möödunud aastal toimunud Balti vabariikide, Valgevene NSV ja Kaliningradi oblasti üliõpilaste teaduslik-tehnoloogilise konverentsi, esitati majandusteaduste sektsioonis 21 tööd. Tänavu on nende arv kümne võrra kasvanud. Kui see tööde arvu suurenemine ei ole põhjustanud nende kvaliteedi langust, siis on kindlasti põhjust tunda head meelt tehtud töö üle. Kuid lõpliku otsuse võime teha alles siis, kui konverents lõpetab oma tööd.

Esitamisele tulevate tööde kohta on saadetud melle annotatsioonid, milledega tutvumisel võime saada ülevaate teemadest, mis on Üliõpilaste Teadusliku Ühingu selle õppeaasta tööplaanides. Siin on teemad poliitökonoomiast, tootmise organiseerimisest, tööstuse ökonoomikast ja sotsialistlike maade majandusgeograafiast.

Valgevene Polütehnilise Instituudi üliõpilane A. Spodobajeva on valinud oma töö teemaks psühholoogia ja tehnika vahetõrre uurimise. Selles töös näidatakse, et inseneripsühholoogia on tähtis koht tootmise ratsionaalse organiseerimisel. Autor esitab hulga faktilist materjali selle kohta, kuidas ehitada õiges tootmisprotsessi arvestades inimese psüühilisi iseärasusi. Kui neid iseärasusi ei arvestata, siis võib see mõjuda negatiivselt inimese tervisele ja ka töövõimele.

Kaunase üliõpilased esinevad konverentsil töödega, milles uuritakse töövõimlast mõjutavaid tegureid. Leitakse reserve töövõimlast tunduvalt tõstmiseks ja tehakse arvutusi tootmisprotsessi mehhaniseerimisest saadava majandusliku efekti leidmiseks. Peale selle esitatakse töö, milles analüüsitakse ettevõtte juhtimise organiseerimist. Töötatakse välja juhtimise organiseerimise analüüsi meetodid, mille alusel uuritakse ühte kindlat ettevõtet. Eesmärgiks on konkreetsete ettepanekute tegemine juhtimise parandamiseks. Selle töö autoriteks on Kaunase Polütehnilise Instituudi 5. kursuse üliõpilased K. Rundja ja V. Kasparavičius.

Läti üliõpilased esinevad poliitökonoomia ja majandusgeograafia valdkonda kuuluvate töödega. Kõiki neid lähemalt tutvustada pole siinkohal võimalik. Tööde teemad on järgmised: nõrgaltarenenud Aafrika riikide majanduslik areng. Kuuba sotsialismi teel, sotsialistliku süsteemi maade majanduslik koostöö, aktsiakapital kodanliku Läti majanduses.

Meie instituudi insener-majandusteaduskonna üliõpilased esitavad konverentsil 17 teaduslikku tööd. Nende temaatika on väga mitmekesine. Näiteks grupp viienda kursuse üliõpilasi uurib kõrgema- ja keskeriharidusega spetsialistide vajadusi Eesti NSV masinaehitustööstuses. Saadud tulemuste alusel määratakse kindlaks kõrgema- ja keskeriharidusega spetsialistide vajadus 1970. aastaks. Neljanda kursuse üliõpilase J. Labenti töö teemaks on toodete kvaliteedi parandamisest saadava rahvamajandusliku kasu uurimine. Autor näitab, et on kasulik suurendada kulutusi toodangu valmistamisel, kui sellega kaasneb säilivada ökonoomiat toodangu tarbimisprotsessis, millele võidakse katta tootmisel tehtavate lisakulutusi. Viienda kursuse üliõpilase A. Lepiku töö pealkirjaks on «Silikatsiidide omahinna tase ja selle vähendamise reservid». Selles näidatakse, et silikatsiidid on lai perspektiiv tuleviku ehitustegevuses. Seoses sellega kriipsutatakse alla silikatsiidide omahinna alandamise erilist tähtsust. Töös teostatakse silikatsiidide ja teiste ehitusmaterjalide omahinna võrdlemine ja selgitatakse välja silikatsiidide omahinna alandamise reservid.

Kõikide eelpoolnimetatud ja ka ülejäänud töödega on võimalik veel enne konverentsi tutvuda. Selleks trükitakse annotatsioonide kogumik. Kui me oleme tuttavad töödega, mis tulevad ettekandmisele konverentsil, siis saame ka palju aktiivsemalt osa võtta viimase tööst. Sellepärast oleks soovitatav, et kõik, kes võtavad osa konverentsi istungitest, oleksid tutvunud ettekandmisele tulevate töödega.

A. LEMPU

Ametiühingu komiteede liikmete seminar Riias

Ajavahemikul 26. jaanuarist kuni 31. jaanuarini s.a. toimus Riias Baltivabariikide ja Valgevene NSV Haridusala, Kõrgemate Koolide ja Teaduslike Asutuste Ametiühingu komiteede töötajate seminar töökaitse ja org-massilise töö küsimustes. Eesti NSV delegatsioon oli 16 liikmeline. Sinna kuulusid ka Tallinna Polütehnilise Instituudi ametiühingu komiteest kolm liiget H. Talmats, J. Schvede ja A. Vilks.

Seminaril esinesid Üleliidulise Ametiühingu Kesknõukogu osakondade juhatajad ja Moskva Riikliku Ülikooli ühendatud ametiühingu komitee esimees prof. M. Karasjov, kellel on väga suuri kogemusi org-massilise töö alal. Töö sektsioonis moodus huvitavaid, avaldati terve rida häid mõtteid, milliseid võime kasutada oma igapäevases töös.

Kõikide seminarist osavõtnute arvamus oli, et selliseid kasulikke üritusi tuleks korraldada sagedamini.

M. NAGEL

ÜKS KONTSERDIREIS

Laupäeval peale kella 16.00 vuras rõõmus autobuss Tallinnast Haapsalu poole. Mõne tunni pärast Haapsalus ronis samast bussist välja veelgi rõõmsam seltskond. See oli meie klubi rahvas rahvatantsijaid viis, meeskvarterit täies koosseisus. Leelo Karp külalisena kaasas ka muidugi ei puudunud ka meie klubi juhataja sm. Laineste. Grupp klubi liikmeid oli sõitnud järjekordest kontserdireisile.

Õhtul pakuti Haapsalu Kultuurimajas sealsetele publikule kunstilist külakosti. Kõik esitavad palad võeti vastu ühesuguse üksmeelse aplausiga. Pärast kontserti oli kultuurimajas tants. Meie pealinna piigad jäid varju nii mõnegi kohaliku kaunitari julge taevalt ees. Pole sugugi õige arvata, et provintsirahvas on riietusküsimuses tagasihoidlikum. Vastupididi, vahel näib, et kiputakse isegi pisut liialdama.

Õemajale tuli sõita Orule. Tõeline isetegevus läks lahti alles seal — Oru kooli internaadis, võttes peagi päris sõja ilme. Raskekahurväe mürskude-na kasutasid õrnamad käd kartuleid, mehed vastasid sellele päästes valla ürgsed loodusjõud — näis, nagu oleks Oru kooli internaat saanud alles tekkinud nimetu jõe sängiks.

Muude relvade puudumisel läks tarvitusele loomulik relv — hambad, mis suures vee-, padja- ja kartuli-sõja hoos korraga orkestri saksofonimängija selja kõige pehmemas osas

oma ülesande relvana suurepäraselt täitsid...

Järgmisel hommikul äratati vaprad sõdalased peotäie lumega mis vallatu kiljumisega vastu võeti.

Varsti vuras buss jälle Haapsalu poole. Kaunis pähepäev veedeti Haapsalu lossipargis. Meeldejäävaks momentiks oli koolipoisilik kelgutamine vineeritükil lossimäest alla ja ka üles. Rahvatantsija E. Rootalu pidi peaaegu läbi sajandeid seisnud Haapsalu lossimüüri suruma oma nii väärtuslikud ihuliikmed — jalad, sest «kelk» ei tahtnud õigel ajal peatuda. Tallspordist oskavad ju ka tantsijad ja lauljad lugu pidada.

Õhtuks jõuti jällegi tagasi Orule ja kohalikus rahvamajas anti kontsertereisile teine ja viimane kontsert. Publik suhtus meisse külmemalt kui Haapsalus, kuid võrreldes Tallinna jaheda publikuga, jäid meie isetegevuslased apäusiga rahule.

Suurepärase meeleolu kordaläinud kontsertidest ja lõbusalt veedetud pooleteisest päevast, asuti koduteele. Tallinnas, kui kell kaks öösel väsinult voodisse poeti, vilksatas mõte — kellele pakkus kontserdireis rohkem, esinejatele või publikule? Esinejad on rahul, ja küllap publik ka. Ees on veel palju laupäevi, mida TPI klubi liikmed veedavad kasulikult ja meeldivalt.

KEELEPRAKTIKAL AMEERIKA ÜHENDRIIKIDES

K. LOO

3

(järg)

Neegreid elas Campusel ja ka linnas. Neegrite probleem on Ühendriikides küesoleval ajal terav. Eriti vahus on see lõunaosariikides. Ent põhjaosariikideski on neegril raskem leida tööd kui valgetel. Töötute neegrite arv on

2 korda kõrgem kui valgetel. Ameerika ajakirjanduse andmeil (Ithaca Journal) on iga kümnes neege töötu. Sageli tuleb neil teha vähemtähtsaid töid. Näiteks Washingtonis juuksuritöökojas olid koristajaks ja juuksepesijaks neegrid, juuksureiks aga

valged. Muide, soengu tegemine on Ühendriikides kallis (umbes 6 dollarit), rääkimata keemilistest

Meeldejäävaks kujunes Ameerika neegerlaulja Josh White küllaliskontsert Itakas. Ent pilettide saamine sinna oli tükk tööd, sest need müüdi imekiiresti läbi. Josh White kontserdil puudus trükitud kava. Ta kommenteeris laule ise ja ka saatis kitarril. Kunstnik oskab suurepäraselt luua kontakti kuulajaskonnaga, pannes viimast isegi kaasa laulna. Nii laulsime me ügi koos temaga «Apples, peaches and cherries». Josh White repertuaaris leidub tõsist, keemikat: «I've seen», «Nobody knows the trouble I've seen». Kunstnik lõpetas oma kontserdi Itakas traagilise lauluga neegrist, kes Klu klux klani terroristide ohvrina ripub pooduna puul (A strange «Fruit»).

Kontsertide kõrval oli võimalik külastada Cornelli üliõpilaste isetegevuslikku teatrit. Märkida võiks kaht etendust: John Jay Pasos «U.S.A.» ja Augustin Daly «Under the gaslight!» V. märe puul oli omapärane vaatatajaskonna aktiivne reageerimine näitlejate mängule, mis kulmineeris mainustest saju saalist lavale negatiivse tegelase pihta. Kavaleht keelas rangelt igasuguste vigastusteki-

tavate esemete lävale loomise. Lisaks teatrit, et need kellele ei piisa muudest emotsiooni väljendusvahendist, saavad enne näidendi algust osta «Marshmallow's» (tuksuhkruga kaetud kuulikesed, mis meenutavad maitset pastilaad). Näitleja, kes neid kor-

which you use. Heads you win. Tails you lose»

Keelepraktika osas kuulus tegeliku õppetöö kõrval tähtis koht kohtumistele ja vestlustele ameeriklastega ülikoolis ja nende kodudes, kus kehtib, nagu öeldud, enamasti sama «mitteametlikku-



Pildil: üliõpilaste p.k.n.k.

viksest müüs, jättis ostjale vabaduse to midä nendega oma arvamuse järgi, mis kõlas umbes järgmiselt: «Võite neil istuda, se st, neid visata või ära süüa.» Objekti tabades jätsid need kommid valge jälje, kahju tegemata.

Cornelli üliõpilaste huumorimees andis tunnistust sealsed sõnad ehed. Toome ühe näite: «The lord gave you two ends. One for s'ting and one for think-ing. Your success depends on

edaspidiseks jõudu sooviv käepigistust?

Minu arvates peaks! Toome mõned negatiivsed näited. Üksikud õppejõud on jõudnud isegi selleni, et saatsid üliõpilastele matriklid ukse taha teise üliõpilasega. Paljud õppejõud lükkavad aga matrikli peale sissekirjutamist sinu poole žestiga, mida võiks tõlgendada — «Võ ke!»

Muidugi ei moodusta need negatiivsed näited suurt osa, ning rohkemini esineb ka positiivseid näiteid, millede hulgas võiks eriti esile tõsta ehitusmehaanika kateedrit.

Jään lootma, et õppejõud käsitlevad ka ise seda küsimust ja avaldavad oma arvamust «Tallinna Polütehniku» veergudel. Üliõpilane.

Ferdinand Mandri 60-ne aastane



Hõredaks on jäänud Tallinna Polütehnilise Instituudi nende tööveteranide read, kes on töötanud meie õppeasutuses selle loomisest alates. Üks nendest on meie juubilar, õppe-meister Ferdinand Mandri. 26. veebruaril pühitseta ta oma 60-ndat sünnipäeva.

Ferdinand Mandri sündis Tartu linnas, kus ta sai alghariduse ning õppis töölise õhtukoolis selgeks lukksepaamet. 18-aastase noorukina astus ta õpipoisina tööd J. Ratniku masinatehases. «Minu esimeseks tööks» meenutab juubilar, «oli peremehe ühiuue «Studebackeri» ülevaatus ja sõidukorda seadmine». Pärast sõjaväeteenistust ei saanud ta endise peremehe juures enam tööd. Tuli alustada uut, seekord sepaametist õppimist. Peremehe ja ametiõppimise vahel oli veel mitmeid kor-

ral. Töömeheastad piimatööstuses seadmete valmistamisel ja monteerimisel ning Tartu ülikooli teenistuses kujundasid juubilarist oma ala meistri.

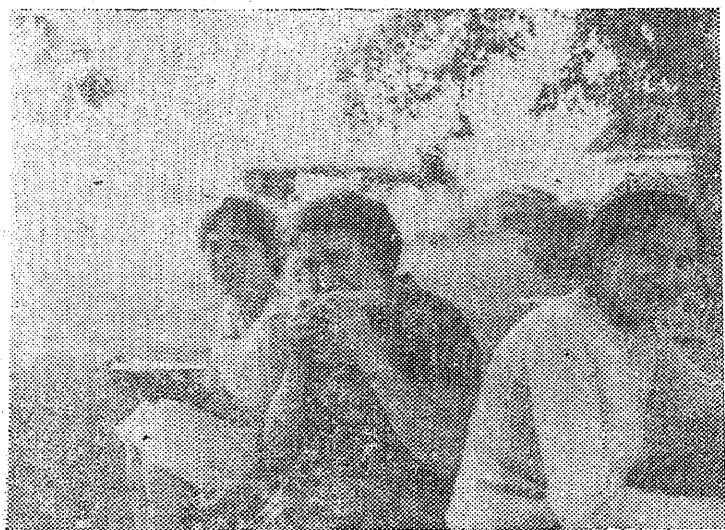
Tallinnasse siirdus ta 1936. aastal ning asus tööle tollaegse Tehnika-ülikooli juurde. Tookord tuli tal alustada seadmete monteerimisega loodavas keemialaboratooriumis. Edasi töötas F. Mandri mitmetel ametikohtadel. Viimastel aastatel on juubilar töötanud instituudi õppetöökojas oskustöölisena, sepa-, lukksepa- ja valumeistrina. Tagasihoidlikku, kuid nõudliku mehega tundsid teda sajad üliõpilased, kes tema juhendamisel said esimesi praktilisi metallitöö kogemusi. Alati korras töökohal ja õigeaegsed ettevalmistused laboratooriume tööd tegemiseks valulaboratooriumis iseloomustavad kõige paremini eakast töömehet. Ta ei pea raskeks töusta hommikul kell 4 selleks, et lülitada sisse sulatusahi...

...või selleks, et haarata spinningu järele. Küllap juba poisikesena Emajõe ääres õngekonksu otsas ussikest leotades sai alguse suur kalamehik. Harva möödub neid puhkehetki ja -päevi, mil juubilar ei nähta Kopli lahel või Harku järvel tundide kaupa paadis või jääaugu ääres istumas. Harva tuleb tal neilt retkedelt koju tulla saagita. Ta tunneb selleks liiga hästi vetealanike hingeelu ja oma pühgirist.

Viimastel päevadel näeme juubilarit askeldamas Mustamäel, instituudi uutes laboratooriumides. Jälle on käes laboratooriumide sisustamine. Tööveteran aitab kohale panna ja töökorda seada masinaid ning valmistab üle andma teatpulkan järgmisele vahetusele — õige pea siirdub ta teenitud puhkusele.

Töökaaslased, õppejõud ja üliõpilased õnnitlevad Sind juubeli puhul ning soovivad Sulle mõnusat puhkust!

Kala- ja jahimeestelt tugev käepigistust ja kivi kotti!



Õppejõud Eugene Vance korralditud «Lawn party». Maisi maitseb Moskva Energeetika Instituudi inglise keele kateedri juhataja sm. Makeje va.

se» põhimõte. Reas majades puudub eraldi söögituba. Harrastatakse iseteenindamist. Serveerimislavalt võtab külaline mida soovib taldrikule, siis läheb tagasi oma tooli juurde või istub vaibale ja hoiab taldrikut põlvele.

Piknikel ja aiapidudel (Lawn party) kasutatakse papist taldrikuid ja plastmassist nuge-kahvleid ühekordseks tarvitamiseks. Siin valmistatakse sööki tavaliselt vabas õhus välispliidil.

(Järgneb).

400 aastat vene trükikunsti

Raamatust ja raamatukogust



Aastail 1918—1962 ilmus Nõukogude Liidus 1748 000 raamatut ja brošüüri tiraažiga üle 26 miljardi eksemplari. NSV Liidus ilmub praegu viiendik kogu maailma raamatuproduktioonist. Iga minuti jooksul saavad lugeda üle 2000 eksemplari raamatuid. Väljaantavate raamatute hulgal on NSV Liit maailmas esikohal. Nõukogude Liidus on praegu üle 390 000 raamatukogu, mille fondides on üle 2 miljardi trükiteose.

Ülaltoodud arvud, kuigi need on tohutul suurel määral, sest raamatukasutamine on meie maa miljonite inimeste orgaaniliseks eluvajaduseks.

Inimene õpib raamatuga sõbrustama juba varases eas. Raamat on talle kogu elu jooksul õpetajaks, nõuandjaks, sõbraks, teadmiste allikaks, abiliseks töö juures ning kaaslasteks puhkuseks. Ra-

matuteta pole mõeldav ühegi noore spetsialisti kujunemine — ei erialaste teadmiste omandamine ega üldise silmaringi laiendamine. Kauges minevikus, kui raamatuid oli vähe, kogusid teadlased oma isiklikesse raamatukogudesse kõik, mis neile vajalik oli. Tänapäeva inimene ei saa läbi ühiskondlikke raamatuhoidlaid kasutamata. Kaasaja raamatukogu on kujunenud raamatu kollektiivse kasutamise keskuseks — inseneride ja teadlaste «teiseks laboratooriumiks».

Iga üliõpilane peab valitud eriala omandama iseseisva õppimise teel. Õppimise efektiivsusele aitab tunduvalt kaasa raamatu oskuslik kasutamine. Paraku ei kasuta veel kõik üliõpilased neid võimalusi, mida pakuvad raamatukogud.

TPI raamatukogu fondides on praegu

üle 430 000 trükiteose. Igal aastal täienevad fondid 30 000 eksemplari võrra. Fondid sisaldavad 80 000 õpikut, aastas muretsetakse juurde keskmiselt 7500 õpikut, s. o. iga üliõpilase jaoks üks uus õpik.

Kirjanduse kohapeal kasutamiseks on raamatukogus 100 kohaga lugemissaal, kus alates 1962. a. novembrist on lugemiseks avatud juurdepääs rohkem kui 5000 teosele. Avariituleile on asetatud õppiprogrammides ettenähtud õpikud ja õppevahendid kõikide erialade üliõpilastele, m. t. mesuguseid käsiraamatu, mida saab kasutada täiendava õppematerjalina või kursuse- ja diplomiprojektide koostamisel, samuti sõnastikke, entsüklopeediasid ning aktuaalseid ühiskondlik poliitilisi ja teadusalaseid kirjandust.

Raamatukogusse

saabub igal aastal üle 650 nimetuse ajakirju. 1964. a. veebruaris avati uus lugemissaal, kus avariituleil on lugejate kasutada jooksva ja eelmise aasta ajakirjad. Samas lugemissaalis on organiseerimisel standardite, tehniliste tingimuste, normide, tehniliste kataloogide ja preiskurantide fond.

Spetsialisti igapäevases tegevuses on vajalik regulaarselt jälgida uut kodu- ja välismaist kirjandust. See, kes ei kasuta praktiliselt töös teaduse viimaseid saavutusi, ei saa tootmisele midagi uut, loovad anda ning kaotab aja jooksul oma varem omandatud kvalifikatsiooni. Selleks, et asuda uute tehnoloogiliste protsesside loomisele, tootmise organiseerimise või tehnoloogilise täiustamisele, teaduslike uurimistööde või konstrueerimistööde teostamisele, on vaja kasutada kirjandust seniste saavutuste üldistamiseks ja analüüsimiseks. Seepärast on vaja, et iga üliõpilane harjuks oma õppeaja jooksul instituudis süstemaatiliselt jälgima uut kirjandust oma erialal ning omandaks kogemusi kirjanduse valikuks.

Raamatukogude fondide rikkusest antud momentidil kõige vajalikuma kirjanduse leidmine ei ole kerge ülesanne. Kirjanduse leidmisel raamatukogu fondidest abistavad lugejat kataloogid. Kui raamatukogus ei leidu küllaldaselt kirjandust lugejat

huvitava küsimuse kohta, siis tuleb kasutada bibliograafia abi, et selgitada millised teosed leidub veel antud küsimuse kohta teistes raamatukogudes.

Ilmub palju mitmesuguseid bibliograafia väljaandeid, milles registreeritakse ilmunud raamatuid, artikleid jt. trükiteoseid. Tähtsaimaks bibliograafia väljaandeks igale spetsialistile on referiiv ajakiri. Igal aastal avaldatakse NSV Liidus ilmunutes referiivates ajakirjades 600—700 tuhande tähtsama trükiteose referaadid, kusjuures referaadid avaldatakse 64 keeles 102 maal avaldatud väljaannete kohta. Referaadid antakse töö sisu lühike esitus põhiliste faktide andmete ja järeldustega. Siis nähtub, kui palju võimalusi annavad referiivid ajakirjad igale spetsialistile kõige vajalikumate teoste leidmiseks.

TPI raamatukogus on kõik referiivid ajakirjad jt. bibliograafia väljaanded koondatud 1964. a.



jaanuaris avatud bibliograafia sektori ruumidesse avatud leile. Bibliograafia sektoril on 15 kohaga lugemisruum.

Lõpuks meenutaksin Maksim Gorki sõnu: «Raamat on vist küll kõige kerkum ja suurem kõigist imedest, mille on loonud inimkond oma teekonnal õnnele ja tulevikule võmsusele».

Kasutagem siis seda imet! Ning oskust! Kujunegu raamatukogu iga üliõpilase laboratooriumiks! Võimalused selles on olemas.

K. KIKAS
TPI raamatukogu juhataja

VOISTLUSTÜÜ

VALM

Tulp oma õiepunga avas ja sellest puhkes uhke õis, et tomatid ta kõrval lavale ilu imetleda võiks.

Nii uhkeldas ta mõne aja ja, olgugi et põlnud roos, pea väga kõrgilt püsti ajas. Siis — õilmed pudenesid koost.

Tõepoolest — õitsel vaevalt nähti ja rõõmu tunti tomatist; jah, vaadeldes ta õietähti, kes ihkaks nende omamist?

Kuid siis, kui tulbi ilu langeb, end tomat kasulikuks teeb, ja tulbi kõdumedes hanges on tomat rõõmuks kaua veel.

Märgusõna «XYZ»

Veel pisut kohvikujuttu

«Tallinna Polütehniku» eelmises numbris ilmunud Enn Mikkeri artiklis «Saagem tutvavateks!» tõsteti taas üles üliõpilaskohviku loomise probleem.

On ilmselt asjatu hakata veel kord põhjendama üliõpilaskohviku loomise vajadust, kuna see peaks igale juba küllalt selge olema. Seetõttu ei ole käesoleva kirjutise eesmärgiks peatuda küsimusel kas üliõpilaskohviku loomine on valik, vaid kuidas seda meie praeguste võimaluste juures teha.

Oleks muidugi hea, kui võiksime loota, et ehitusmehed annavad meile varsti kusagil üle värsket värvist lõhnavaid ning spetsiaalselt selleks otstarbeks ehitatud kohvikuruumide võtmed ning meile endile ei jääks muud üle, kui istuda lauda ning alustada küllakutsutud kirjaniku, kunstniku, teadlase, revolutsiooniveterani või mõne muu huvitava inimesega vestlust kohvitassi juures.

Kuna aga momendil sellist küsimuse lahendust ei saa loota, kas see tähendab, et oma kohviku loomise idee tuleb kõrvale heita? Sugugi mitte!

Meie üliõpilased on harjunud palju ise ära tegema ning on põhjust loota, et nad suudaksid ka siin oma jõududega ühiskondlikus korras paljuga toime tulla.

Mis puutub vajaliku ruumi leidmisse, siis praeguse mõningase ruumikitsikuse juures on see küll

raske, kuid hea tahtmise juures siiski mitte võimatu.

Kui ruum on leitud, peaks asi juba lihtsamini liikuma hakkama. Meil on üliõpilasi, kes omavad kunstnikumeelt ning võiksid oma peale võtta kohvikuruumi kujundamise. Meil on üliõpilasi, kes end remonditöödel päris koduselt tunnevad ning usume, et nad on nõus oma oskusi kohvikuruumi kordaseadmisel kasutama. Kui peaks esinema raskusi kohvikule «peremehe» leidmisega, ei tohiks ka see üritusele takistuseks saada. Hiljuti lugesime lehest, et Tallinnas avas uksed ühiskondlikus korras töötav raamatukauplus, kas ei tuleks vajaduse korral kõne alla ka ühiskondlikus korras töötava üliõpilaskohviku loomine?

Need on vaid mõningad mõtted, mis vajavad muidugi veel kaalumist ja konkretiseerimist, kuid mis peaksid siiski näitama, et meie instituudile oma kohviku loomine on reaalselt teostatav.

Just nimelt TPI oma kohviku mitte aga ülelinnalise üliõpilaskohviku organiseerimine, nagu seda soovitas Enn Mikker, kuna ei näe põhjust, miks samal ajal, kui TRÜ ja TPEDI omavad oma kohvikuid, mis ennast täiesti on õigustanud, peaksime meie hakkama siin teiste õppeasutustega koostööd tegema. Tuleme ka iseseisvalt toime!

K. TAMM

Sellest on juba räägitud

See oli 19. detsembril 1963 a. kui «Tallinna Polütehnikus» ilmus sm. K. Uibo artikkel «Heitkem pilk seintele...!» Nii et üle kahe kuu on möödunud, kuid selles artiklis õigustatud kriitika osaliseks saanud «bestseller» ripub endiselt meie peahoone koridori seinal. Lugeja arvatast malletab, et jutt puudutab peahoone II korruse koridori kõige käidavamal kohal olevat, bestsellerit meenutavat ajalehe-ajakirjade väljalõigete tahvli ning selle lähemas naabruses asuvaid näitlikku agitatsiooni vahendeid, mis oma praegusel kujul on esteetiliste põhimõtete küll sõjalal.

Käesolevate ridade autor ei tea, kes konkreetselt on nende tahvli ülespanijaks ning hooldajaks, kuid on alust arvata, et tegemist on teatud mõttes iseteadvate ning kriitika suhtes ükskõiksete seltsimeestega. Muidu oleks vast siiski kahe kuu jooksul jõutud kriitikat vajalikud järeldused teha või sm. K. Uibo artiklis toodud seisukohtadega mitte nõustumise korral oma seisukohtade kaitseks avalikult välja astuda.

Või on «Tallinna Polütehniku» toimetuse kriitikavastuse laualaeasse unustanud ning seetõttu pole see senini lugejateni jõudnud? Ei tahaks nagu uskuda.

Nii et kriitikatuhest läbikäinud «bestseller» rikub endiselt peahoones liikujate esteetilist maitset. Kuid kas ainult see? Kahjuks mitte! On muudki, mis silma riivab.

Väga näotu ja segase mulje jätab peahoone I korruse fuažees asuv teadetetahvel, mis puutub otsekohe silma igale peahoonesse sisenevale. Mida siit küll kõik läbisegi ei leia — kinoreklaami ja naiskoori teateid, busside sõiduplaane ja korterivahetuse kuulutusi jm. Osa neist on värskest üles riputatud, osa juba koltunud, tolmunud ja sisult aegunud, osa asetatud üksteise peale nii, et alumisest ainult servad paistavad...

Kuidagi ei suuda ära arvata mis otstarbel ripub teise korruse koridori riidega kaetud tühi tahvel, mille ühes nurgas ilutseb Punase Risti embleem. Selle lähedal leiame stendi pealkirjaga «Veealune», millel luitunud fotode kõrval on kuupäev — 17. oktoober 1962. a. — ega ometi väljaandmise kuupäev?

Näiteid võiks tuua veel mitmeid, kuid arvatast piisab juba ka õeldust järelduse tegemiseks, et peame siin tingimata võtma midagi ette. Kuid mida?

Meie instituudis on palju kunstialaste kalduvuste ning

oskustega inimesi, kellede hulgas ei puudu isegi kõrgema haridusega kunstnik. Kas ei oleks mõeldav, et mõni (või mõned) nende seast võtaks omale ülesande luua kord selles praegu esinevas segaduses ning jälgida, et iga väljapanek oleks omal kohal ning nägus ja maitsekas.

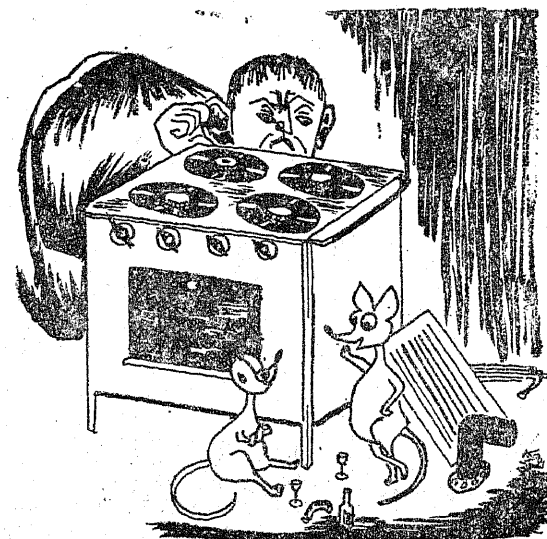
Ühtlasi peaks sellele isikule andma õiguse nõuda kõige ebasobiva ning maitsetu kõrvaldamist meie seintelt, siis jääks ära vajadus iga üksiku ebaõnnestumise puhul nii keerulise ning aegaviitva sõnastõja pidamiseks, nagu see eelnimetatud «bestselleri» puhul vajalikuks on osutunud.

Mida arvab sellest ettenäekust meie instituudi juhtkond?

E. KARKEL

Toimetuse märkus: Kahtlused, et toimetuse seoses artikliga «Heitkem pilk seintele...!» saabusid kriitika-vastuse oma laualaeasse on unustanud, on asetatud. Kuna asiasolised seltsimehed ei peaks ilmselt ei toimetust ega lugejaid, kallid lugejad, selles vääriliseks, et oma seisukohta avaldatud kriitika kohta meile teada anda.

Mustamäe ühiselamus



Küll need tudengid on rumalad, juba 2 aastat loodavad nad meid selle lõksuga püüda.

Aina ja Evald Piksarvede juubel

25. veebruaril k.a. möödus TPI anorgaanilise keemia kateedri vanemõpetaja, tehniliste teaduste kandidaadi Aina Piksarve sünnist 50 aastat.

Sm. A. Piksarv astus TPI keemiaosakonda instituudi avamisel 1936. a. sügisel, olles üheks vähestest naisüliõpilastest TPI esimeses lennus. Juba 1939. a. sügisel üliõpilasena asub ta tööl abiõhuna anorgaanilise ja analüütilise keemia laboratooriumi. Peale instituudi lõpetamist töötas ta assistendina 1945. a. kuni 1960. a. füüsikalise ja kolloidkeemia kateedris, kus ta tegi tänuväärset tööd füüsikalise keemia praktikumi meetodika täiendamise alal. Sõjajärgsel aastal oli Tartu Riiklikus Ülikoolis suur puudus keemia õppejõududest. 1945. a. kuni 1947. aastani töötas sm. A. Piksarv kohakaasluse alusel ka TRÜ anorgaanilise ja füüsikalise keemia kateedris õppejõuna.

Alates 1960. aastast töötab ta anorgaanilise keemia kateedris, ja 1962. aastast vanemõpetajana.

TPI õppejõud ja üliõpilased tunnevad ja hindavad sm. A. Piksarve kui laialdaste ning sügavate teadmistega nõudlikku pedagoogi ja teadlast.

Teaduslikust uurimistööst on sm. A. Piksarv edukalt osa võtnud juba alates üliõpilaspõlvest, mil ta uuris Maardu fosforiiti. Hiljem

võttis ta osa põlevkivibensiini analüüsimeetodite väljatöötamisest. Eritüüpi olefiinide kvantitatiivse eraldamisemethodi väljatöötamise ja põlevkivibensiini olefiinide struktuuri selgitamise eest omistas TPI Nõukogu 1958. a. sm. A. Piksarvele tehniliste teaduste kandidaadi kraadi. Praegu uurib ta raua kõrgtemperatuurilist korrosiooni ning on välja töötanud selleks vajaliku uude analüüsimeetodi.

Sm. A. Piksarv võtab aktiivselt osa ühiskondlikust tööst. Paliu aastaid oli ta UTÜ füüsikalise keemia ringi juhendajaks. Alates 1960. a. juhendab ta üliõpilaste keemia laboratooriumi. Käesoleval ajal organiseerib ta ühiskondlike erialade teaduskonnas õppe- ja teaduslikke üritusi. Hiljuti on ta teinud keemilise analüüsi eksperdi erialal.

Sm. A. Piksarve pedagoogilises tegevuses on õppe- ja uurimistöö tihedalt seotud ning tema arvukad õpilased, nüüd juba tööstuste spetsialistid ja uurimisastutuste töötajad, pöörduvad tema poole konsultatsiooni saamiseks, sest nad teavad, et nende sõbralik ja abivalmis õpetaja ning kolleeg jälgib pidevalt keemiateaduse arengut ning ei säästa aega ega vaeva teaduse uuemate saavutuste levitamisel.

Soovime lugevate juubilarile veel paljudeks aastateks jõudu ja edu tema viljakas töös!



Tallinna Polütehnilise Instituudi Ehitusmaterjalide Teadusliku uurimise laboratooriumi vanema teadusliku töötaja Evald Piksarve sünnist möödus 25. veebruaril s.a. 50 aastat. Sm. E. Piksarv astus TPI keemiaosakonda 1936. a. ning lõpetas selle 1941. a. kevadel. Peale instituudi lõpetamist mobiliseeriti ta Punaarmee. Keemiainsenerina on ta töötanud mitmes tehases toiduainete- ja farmaatsiatööstuse alal.

1956. a. sügisel astus sm. E. Piksarv tööle TPI Ehitusmaterjalide teadusliku uurimise laboratooriumi vanema teadusliku töötajana, kus ta tähelepanuväärse eduga tegeleb mitmesuguste põlevkivihallide sideainelise loomuse, hüdratisioonprotsessi ja põlevkivihallide fraktsioneerimise küsimuste uurimisega, võtab osa põlevkivihallide ehitusmaterjalide valmistamise tehnoloogia väljatöötamisest ja nende materjalide juurutamisest.

Sm. E. Piksarv paistab silma erakordse tööga ja järjekindlusega uurimiste teostamisel ning operatiivsusega uute uurimistööde rakendamisel. Paljude aastate vältel on ta organiseerinud põlevkivihallide portlandisemendi tööstusesse juurutamist: 1960. a. tsemenditehases «Punane Kunda» ja Ahtme Ehitusmaterjalide Kombinaadis, 1961. a. tehases Kükermäel ja 1963. a. tsemenditehases «Punane Kunda».

Sm. E. Piksarv on sooritanud kandidaadi minivõistlusi eksamid Tallinnas ja valminud kandidaadi dissertatsioon, mida ta peatselt kaitses.

Sm. E. Piksarve tööd uude ehitusmaterjalide väljatöötamisel on autasustatud I järgu diplomiga näituselt «Ehitus 1961. a.» ja pronksmedaliga NSV Liidu Rahvamajanduse Saavutuste Näituselt 1962. a.

Töökaaslastele soovivad väsimatule töömehele jõudu ja edu edaspidiseks.

hajutas viimased kõhklused: kas sõita kaasa või mitte. Rada oli huvitav, kuid küllaldaselt raske selleks et mehi võhmade võtta, eriti veel neid, kes omi võimeid üle hindasid. Nii mägist mure-



Möödunud laupäeva hommikul oli Balti jaamas rohkesti sagimas suuskadega tipikaid, kellele ühiseks sooviks oli sõita traditsioonilisele energaatikute suusapäevale Nelijärvele.

Võistluse meeleolu lõi ideaalne suusailm ja hea libisemine. Selginevast taevast paistev päike

Toimetaja K. KULLI

Орган парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Tallinnского политехнического института «Таллинский политехник», город Таллин.

Mustamäe staadioni ehitustandril

Esimene loeng Mustamäe uhiuues mehaanikateaduskonna õppekorpuses on vajumas juba ajalukku, kuigi kateedrite, laboratooriumite ja auditooriumite sisustamisega ning korrastamisega veel kibekiirelt tegelevad õppejõud, abipersonal ja üliõpilased. Esimesed sammud on astunud kogu TPI ületoomiseks tuulise Kopli poolsaarelt Mustamäe mändide alla. Esimesed sammud on astunud ka ühiskondlike tööde korras ehitatava staadioni ja mänguväljakute ehitamise osas. Tehtud töö meenutamiseks lisame mõned fotod, mis on võetud TPI fotokabineti poolt valmistatud kroonika-filmist.

Ees ootab laiaulatuslik, kahele aastale planeeritud töö, mille lõpetamine on mõeldav kogu TPI kollektiivi osavõtul, kus suurim koormus vajaliku tööloa objektile suunamisel kahtlematult langeb komsomoli komiteele.

Kogu ürituse ulatusest, organisatsioonist ja raskustest täpsema ülevaate saamiseks ei ole vist ülelligne kui neid pisut lähemalt vaatlame.

Käesoleval aastal lõpetamisele kuuluva staadioni (mängude väljakute ehitamiseks asutakse tuleval aastal) eeltoodud ja tööd teostamiseks kinnitati TPI rektoraadi nõupidamisel vastav komisjon, koosseisuga: R. Toomsalu — kehalise kasvatus ja spordikateedri; I. Auriste — ehitustehnoloogia kateedri; A. Talts — autoteede ja geodeesia kateedri; R. Kauber — KK-81, ELKNU TPI komitee esindaja; A. Vilks — TPI A/U Komitee esimehe asetäitja.

Milline tööpeo ootab siis komisjoni? Vast alustame teoksil olevatest tödest.

Tõsi küll, staadion on ümberringi piiratud liiva- ja mändidega, kuid staadion ise asub endise liivakarjääri kohal. Ja kui rektoraadi nõudmisel keemia- ja ehitusmaterjalide dekaan E. Uus aru päris primitiivsest käsikarudega jalgpalliväljakule mulla vedamiseks kohtu möödunud suvel, ei jäänud muud üle kui vastata, et mulla saab mehhaniseeritud väljakule vedada ainult helikopteril või roomikutel liikuvate veo- ja teega. On ju seal pinnaseks tuhklas peenike liiv, mis peal ei kanna fiitagi autot. Rektoraadi nõupidamisel leiti, et sellisel moel edasitöötamine on ebaproduktiivne ning otsustati jooksuraja ja heidete, hüpsekortrite aluskilustik ning jalgpalliväljaku muld kohale vedada talvel, kui külmataat tuiskliiva kivi- kōvaks külmetab.

Kuna ainus talvekuudel saada olev huumusmuld oli lubatud linna heakorratustele, siis rektor, prof. A. Aarna isiklikult kauples välja vajaliku mahu mulla linna täitevkomitee aseesimehelt, endiselt TPI keemikult R. Ristlaanelt. Linnutee lähedusest, Sõpruse puistetele sõiduteeks kaevatavast külast veetavat, endiste alamaade huumusmulda näeme nüüd iga päev seltsmetoonniste veomasinate turjal mööda veevat mehaanikateaduskonna uuest õppekorpusest, — suunaga staadioni jalgpalliväljak. Ei saa transporditava mulla hulka mõõta enam käsikarudega, kuna ligi 2000 m³ veoks on vaja 500 autokoormat!

Veebruarikuu algpäevade veeti kohale ka enamuse jooksuraja ja heite, hüpsekortrite aluskatet, 550 m³ ehk 150 autokoormat paekillustikku. Nii on järjekord jõudnud buldooseril, mis peab küllanud liivapinnale laiali laotama kohale veetud killustiku- ja muldahunnikud.

Täiends suuremaks tööloiguks käesoleval ajal on ühetoonnise mootorrulli ehitamine TPI eksperimentaal-töökojas. Töökoja juhatajal sm. E. Saal on mootor D-300 juba ostetud ja käsil on rulli kere valmistamine. Maapinna sulamisel võib tööriinnet takistavaks asjaluks kujuneda äärekivide puudus. Nimelt valati möödunud suvel neid 400 tükki, s.o. 400 meetrit, sellest hulgast piisab vaid jooksuraja siseääre paigaldamiseks. Välisääre ning sektorite pikkus on aga ligi 800 m, see tähendab, et aprillikuu lõpppäevadeks on vaja veel 800 äärekivi. Tuleb loota, et möödunud aastal äärekivide valmistajad õpperühmast AT-61 ka

desse kolama ja ümbrusega tutvuma.

Võistluse tulemused olid igati meeste väärilised. Kiiremini läbisid 10 km eitearvatult instituudi «ässad» V. Keerov (AS-81) ajaga 37.11, O. Maasik (AS-61) — 39.02, R. Kasela (AT-61) — 39.31 ja A. Asi (AE-81) — 40.02. Õppejõududest läbis 5 km Arvi Poobus soojusenergeetika kateedrist ajaga 26.16. Teine oli Heino Lelumees elektrisüsteemide kateedrist ajaga 26.54, kes sai ka kõige nooruslikuma hinga eest eridiplomi.

Naistest läbis 3 km kõige kiiremini Kai Rüüt (AM-101). Kuna võistluse juhendi koostamisel arvestati arvukama osavõetuga, siis paremusjärjestus erialade järgi pole kuigi objektiivne. Kõige kol-

Energeetikud suusapäeval

maad pole varem sõitnud — oli paljude ühine arvamus. Ka üpardusi juhtus. Kõige levinumaks oli rajalt eksimine ja ikka niimoodi, et finišisse jõudmiseks kulus tublisti rohkem aega kui õiget rada mööda, mitte aga vastupidi. Eks selles oli omajagu teeneid rajameistritel, kes oleksid võinud lipukest ohtlikesse kohtadesse tihedamini panna. «Oleks ma ainult õigesti sõitnud, oleksin vähemalt kümne parema hulgas olnud», lohutas end nii mõnigi äraeksinu. Kohe pärast distantsi läbimist käidi turismibaasi saunas. Ja siis võis kehakinnitamisele ning väikesele puhkusele mõelda. Kuid peagi meelitas päike uuesti mäge-

lektiivsemalt esines rühm AR-61. AA-82 oli teine, AS-61 kolmas. Peakohunikuks oli Kalev Pungas (AR-81), kes täitis oma ülesandeid eeskujulikult.

Väsimus kontides ja kaasas muljed toredast suusapäevast, jõuti õhtuks Tallinna tagasi. Pärast kahju neist, kes väga mitmesugustel põhjustel või siis omaenda mugavusest jäid tulemata. 50 osavõtjat on ikkagi hirmus vähe instituudi kõige suurema teaduskonna kohta. Olen siiski kindel, et tuleval aastal kutsub iga tänavune suusapäeviline veel vähemalt 4 sõpra kaasa.

I. Järveots



seekord abist ära ei ät'e, ning ilmade soojenedes ehitusmaterjalide laboratooriumi juures jällegi tööle panevad segumasina.

Varakult peab mõtlema ka vesivarustuse sisseehitamisele: torud, kraanid, ventiliid, voolikud, kraavi kaevamine jne. Selle tööloigu osas on vaja juba sanitaartehnika ja hüdraulika kateedri kaasabi. Abist kateedri rahvas ära ei ole, tööd juhendajaks on kateedri aspirant K. Hääl.

Muruseemne lubas varuda vabariigi heinamaade ja murude kasvatamise spetsialist Jõgeva sordilaretuse jaamast, omaaegne tuntud korvpallimängija A. Adojaan. Samuti andis tema ka täpsed instruksioonid mineraalväetiste kasutamise kohta.



Loodame, et vesivarustuse sisseehitamise tööd lõpetatakse juulikuul, nii et kuivade ilmade puhul juurduma hakkav mura närbumise ohtu ei satuks.

Täiel rindel saab töödega alustada juba aprilli keskpaiku. Selle otsustava tööloigu edukas algus sõltub TPI varustusosakonna juhatajast sm. Soost. Kui selleks ajaks ei jõua kohale vajalik arv labidaid, külveld ja rehaseid, tuleb tahes-tahtmatult töö algus edasi lükata.

Samuti tahaks loota, et TPI puutöökoja selleks ajaks valmis teeb kanderamid, kuna osa mulla ja killustiku tuleb käsitsi kohale kanda.

Selleks korraks vist niipalju. Jooksurajale vajaliku alusturba hankimise ja spetssegu valmistamisega seoses olevatest probleemidest juba edaspidi pikemalt.

Loodame seda, et siis sm-d R. Kauber ja A. Vilks pikemalt kõnelevad sellest, kuidas TPI komsomol-komitee ja A/U Komitee töö organiseerimisele kaasa aitavad.

R. TOOMSALU

Võitlusreisilt Itaaliasse

Käesoleva aasta jaanuaris viibis «Kalevi» korvpallimeeskond 8-päevajal võitlusreisil Itaalias. Meeskonna koosseisus oli ka 5 TPI korvpallurit: üliõpilased Priit Tomson ja Frits Suurkask ning praegused insenerid, TPI lõpetanud Peep Päre, Valdur Suurkask ja Tõnno Lepmets.

Reis algas 15. jaanuaril Moskovast, Seremetjevo lennuväljalt maršruutid Moskva-Praha-Zürich-Milaano. Kuni Zürichini kulges kõik normaalselt. Zürich-Milaano tuli aga sõita rongiga, kuna Milaanos polnud lennuilma. See lahendus oligi meelepärasem, sest nüüd avanes võimalus teha 3 tunnine tutvus Zürichiga. Rongisõit läbi Alpiide Milaanosse kulges põhiliselt tunnelites (pikim neist 11 km). Milaanosse jõudsimine hilisõhtul ja jätkasime kohe teekonda väikelinna Biellasse. Siin toimus meie esimene mäng kohaliku Libertasega (Itaalia 6. meeskond). Mängu võitsime 88:55. Etterutates olgu märgitud et võitsime ka kolm järgnevat kohtumist Cantos, Coricias ja Venetias. Tugevaim vastane oli Cantos — Itaalia 4. meeskond. Mida öelda meie vastaste mänguklassi kohta? Põhiline mill pooldest nad meist alla jäid oli füüsiline ettevalmistus ja vastupidavus, tehniline tase on umbes võrdne.

Biella asub Alpiide jalamil, ning mänguvaba päeva, reisu ühe meeldivama, veetsime mägedes.

Edasine maršruut oli Biella-

Milaano. Mängisime 40 km Milaanost asuvas väikelinnas Cantos. Võimla betoonpõrand sai saatustlikuks Peep Pärele. Peep kukkus ja vigastas jala, arstiabi ei saanud (võistlustel polnudki arsti!) ja alles Tallinnas selgus, et tegemist on luu möranemisega. Nii jäi Peepul Milaanos peaaegu nägemata. Vaadata oli seal muudugi palju: maailmakuulus La Scala, Toomkirik ja paljud teised hooned, mis kuuluvad arhitektuuri mälestusmärgide varasale. Milaanost sõitsime rongiga Jugoslaavia piiril asuvasse Goriciasse ja seal tagasi Venetsiasse. Venetsia on linn, millest kõik on kuulnud ja igaüks loonud omale kujutluse sellest kanalite linnast. Tegelikult kipub ületama kõik kujutlused. Linn on turistidele tõeliseks maiuspalaks. Tundub, et suur osa veneetsialasi end turistide kullal elatavadki.

«Kalevi» korvpallimeeskond oli esimene spordidelegatsioon Eesti NSV-st, kes külastas Itaaliat. Hea muidugi, et reis möödus meile edukalt, võimaldas meil aega esindada vabariiki, kus sport on hinnas.

V. ja F. Suurkask.

Onne pole kerge leida osakem siis teda hoida!

ANNE LÕHMUS
TÕNU PREES

õpperühm AA-61